

Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond

Van: KNAS Opleidingen

Maitre AJ van der Weg

Onderwerp: Topcoach 5

Topcoach

Een topcoach kent de internationale eisen van topsport en heeft een duidelijke visie op de ontwikkeling van zijn tak van sport. Om een individuele atleet of een team op het allerhoogste niveau naar topprestaties te leiden, moet een coach natuurlijk ook over de juiste competenties beschikken (kennis, vaardigheden, attitude en persoonlijke eigenschappen). Hierbij kan een coach de consequenties in termen van trainings- en wedstrijdprogramma, begeleiding, organisatie, financiën en dergelijke duidelijk maken aan bestuurders, leidinggevendenden en sponsors.

De coach houdt zich in de praktijk voornamelijk bezig met(*):

- Het coachen tijdens (top)wedstrijden;
- Het geven van training op basis van een trainingsprogramma. Het programma wordt door de coach ontwikkeld, moet aan de internationale standaarden voldoen en innovatief zijn;
- Het begeleiden van de ontwikkeling van de topsporter;
- Het samenstellen en managen van het begeleidingsteam met benodigde experts (zoals krachttrainers, inspanningsfysiologen, diëtisten, mentale begeleiders);
- Het geven van input aan de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van topsportbeleid;
- Het formuleren van vragen en het vertalen van resultaten van sportwetenschappelijk onderzoek naar de praktijk;
- Het coachen van andere coaches in hun ontwikkeling.

(*) gebaseerd op de kwalificatiestructuur Sport op niveau 5.

Topsportwereld

Topsport bedrijven is een fulltime activiteit. Als een sportman of sportvrouw de top wil bereiken, dan vereist dat al zijn/haar aandacht, energie en toewijding. Voor de topcoach liggen die zaken niet anders.

Werken in de topsport is werken in een complexe omgeving. Succes in topsport is afhankelijk van veel verschillende factoren. Deze factoren, zoals fysieke training, mentale en groepsdynamische aspecten, commercie en wetenschap, hebben veel invloed op training en coaching. Het is dus vanzelfsprekend dat topcoaches goed ingevoerd zijn in deze thema's en hiermee werken!

Daarnaast is topsport in steeds sterkere mate 'big business'. Dat is de wereld en de context waarin je als topcoach werkt. Dit is duidelijk te merken aan de opkomst van professionele topsportploegen in bijvoorbeeld het wielrennen, schaatsen en zwemmen. Als coach werk je dagelijks in deze omgeving.

Het is een uitdaging daar te mogen en kunnen werken. Veel coaches blijven zich ontwikkelen tijdens het proces waarin zij werken talenten en topsporters. Hoe goed kunnen coaches dan wel niet worden als ze goed beslagen aan de start van hun coachcarriere kunnen beginnen, met behulp van kennis die zij hebben opgedaan tijdens hun coachopleiding. De coach kan dan echt de x-factor zijn.

De Topporter

Het leveren van topprestaties op het ultieme moment kenmerkt de topsporter. Daar is veel talent, doorzettingsvermogen, discipline en geloof in eigen kunnen voor nodig. Dit kan niet zonder goede begeleiding, de coach is daarvoor de allerbelangrijkste schakel. Voor de topsporter komt de sport op de eerste plaats, werk, studie en andere zaken staan op de achtergrond. Een topsporter draait mee op het hoogste niveau (top 10) in zijn sport.

Topcoach

De topsportwereld heeft professionele en authentieke coaches nodig met een grote dosis ambitie, passie en doorzettingsvermogen om het allerhoogste te kunnen bereiken. Coaches die een eigen stijl hebben en die hun kwaliteiten optimaal kunnen inzetten. De sportwereld bouwt daarom aan de noodzakelijke versterking van de positie van de coach en zoekt daarvoor goed opgeleide topcoaches.

"Afgestudeerden van de TopCoach5 opleiding zijn, met hun achtergrond en mentaliteit, als geen ander inzetbaar in de topsportpraktijk op diverse niveaus. De bagage die afgestudeerden hebben moet kunnen leiden tot topcoachposities in de topsport. Realiseer hierbij dat het dringen is aan de top en dat je een uitdaging aangaat om je na je studie in de topsportpraktijk nog verder te ontwikkelen".

Inleiding

"De TopCoach5 opleiding is in de kern gericht op 'persoonlijke ontwikkeling, maatwerk en zelfstandigheid. Centraal staan de opdrachten in de praktijk om aan het ontwikkelen van de benodigde competenties te werken. Uitgaan van je eigen kwaliteiten en vooral ook werken aan je eigen kwaliteiten. Je bewust zijn van de effecten van je persoonlijk ingrijpen en handelen en deze verbeteren. Je wordt hierdoor voorbereid op de eisen die de topsportpraktijk van je vraagt".

De TopCoach5 opleiding is toegankelijk voor alle trainers/coaches met niveau 4, coaches die met talentvolle topsporters werken of gewerkt hebben op nationaal niveau en die de ambitie hebben om op het allerhoogste internationale niveau met topsporters te werken.

Sinds het voorjaar van 2009 zijn de coaches in opleiding begonnen met het afleggen van Proeve van bekwaamheden. Als alle zeven competenties zijn behaald, kan het diploma worden uitgereikt.

Leertrajecten

De competenties worden ontwikkeld in 'leertrajecten' (zeven in totaal). Een leertraject bestaat uit praktijkopdrachten in combinatie met activiteiten ter ondersteuning van het leerproces zoals bijvoorbeeld colleges, lezingen, workshops, literatuuronderzoek, e-learning e.d. De praktijkopdrachten vinden altijd plaats in de context van topsport (stage-/leerwerkplek). De opzet van de studie en de internationale oriëntering brengen met zich mee dat er veel gebruik wordt gemaakt van een elektronische leeromgeving.

Competentiegericht leren

De TopCoach5 opleiding is gebaseerd op competentiegericht leren.

De cursist is in de praktijk aan het werk. Daarbij loopt hij tegen zaken aan waar hij wel of niet goed mee uit de voeten kan. Hij bemerkt bij zichzelf behoefte aan informatie. Tijdens workshops, overleg, lezen van literatuur, collegeiaal overleg wordt kennis opgedaan. Die kennis moet in de praktijk worden ingepast.

Ontdekken wat je sporters nodig hebben of organisatie nodig heeft, kennis vergaren en deze binnen met een passende houding, in je eigen stijl implementeren in je dagelijks werk maken dat je in de werkpraktijk competentier wordt.

In principe kan de cursist zijn eigen opdrachten formuleren, de opleiding heeft per leertraject een set van opdrachten geformuleerd die als voorbeeld of richtlijn kunnen gelden.

Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP)

Aan het begin van de TopCoach5 opleiding stelt de deelnemer, in samenwerking met een leercoach, een Persoonlijk Opleidingsplan (POP) op. In het POP maakt de deelnemer duidelijk hoe zijn route naar de verschillende proeven van bekwaamheid er uitziet. Er wordt rekening gehouden met de competenties die de deelnemer eventueel al heeft ontwikkeld. De ontwikkeling vindt plaats binnen de volgende zeven competenties:

- 1 Coachen tijdens topevenementen
- 2 Training geven
- 3 Begeleiden van sporters
- 4 Samenstellen en managen van een begeleidingsteam
- 5 Ontwikkelen van topsportbeleid
- 6 Vergaren, ontwikkelen en delen van kennis
- 7 Bevordering competentie ontwikkeling coaches

Proeven van bekwaamheid

Uiteindelijk leidt ieder leertraject tot een proeve van bekwaamheid (de toets). Een proeve van bekwaamheid kan uit meerdere onderdelen bestaan. Het moment van afname wordt door de deelnemer zelf bepaald.

Echter de PvB *Coachen van topsporters* kan pas worden afgerond als de competenties *Trainen van topsporters*, *Begeleiden van topsporters* en *Managen van het begeleidingsteam* zijn afgerond.

Plaats van de opleiding

Afhankelijk van de locatie van de stage, colleges, workshops, sprekers e.d. zullen de onderwijsactiviteiten door het hele land plaatsvinden waarbij kwaliteit, praktijkgerichtheid en efficiëntie centraal staan.

Duur TopCoach5 opleiding

De studiebelasting van deze opleiding bedraagt 75 credits (= 2100 uur). Voor iedere deelnemer zal de indeling en de verdeling van die belasting anders zijn. De deelnemer maakt dat duidelijk in zijn POP. Naast de persoonlijke situatie zal ook de sport waarin de deelnemer actief is daarin een bepalende factor zijn. Hoewel de totale belasting dus 1,25 studiejaar beslaat, kan de totale doorlooptijd per deelnemer verschillen. Het maatwerk komt door dit alles tot uitdrukking.

Diploma en kwalificatie

De deelnemer ontvangt het TopCoach5 certificaat gebaseerd op de Kwalificatiestructuur Sport en aansluitend op de Europese niveau indeling.

Opleidingsinstituten

De ontwikkeling en organisatie van de TopCoach5 opleiding geschiedt met ondersteuning van:

- NOC*NSF
- De Hogeschool van Amsterdam Opleiding S,M &O
- De Hanzehogeschool Groningen, opleiding ALO.

Docenten en overige experts

De Top Coach 5 opleiding is een professioneel opgezet programma, bij uitstek gericht op de topsportpraktijk, op hoog niveau. Er wordt gewerkt met (inter)nationale specialisten, (inter)nationale sportorganisaties, bijdragen van instituten, HBO instellingen en universiteiten. Bij de ontwikkeling van de opleiding hebben huidige en voormalige (bonds)coaches, bonden, Hogescholen en Universiteiten hun medewerking verleend.

Wat betekent dit voor de huidige schermleraren niveau 4 (Cat C.)

Enkele schermleraren / trainers hebben in de loop der jaren reeds veel benodigde competenties behaald. Het zou niet correct zijn om deze leraren / trainers wederom op een cursus van 2 jaar te sturen.

Ik heb mbt dit onderwerp contact opgenomen met het NOC/ NSF

Antwoord: De schermbond kan in deze zelfstandig beleid voeren.

Wat gaan wij doen:

Eénmalig zal dzv KNAS Opleidingen een lijst samengesteld worden van leraren die aantoonbaar aan de vereiste ervarings- en kennis eisen voor de opleiding 5 voldoen.

Criteria waaraan de huidige nivo 4 leraren hebben voldaan om gecertificeerd te worden tot Nivo 5 (topcoach)

1. Begeleiden cq begeleid hebben van de sporttechnische ontwikkeling van topsporters; Zie boven voor de definitie van topsporter.
2. Geven (gegeven hebben) van trainingen aan topsporters;
3. Coachen (gecoacht hebben) tijdens topsportevenementen (EK, WK en OS) op het niveau van de laatste 8.
4. Ontwikkeld en ondersteund hebben van een topsportmeerjarenplan;
5. Managen (gemanaged hebben) van een topsportbegeleidingsteam;
6. Vergaren, ontwikkelen en delen van kennis; De kandidaat heeft aantoonbaar zijn eigen kennis blijvend ontwikkeld en gedeeld met anderen;
7. Bevorderen van competentie ontwikkeling van sporttechnisch kader.

Schermleraren niveau 4 die in aanmerking willen komen voor deze eenmalige waardering leveren hun volledig (scherm) cv in bij KNAS Opleidingen

e:mail: advdweg@xs4all.nl .

In een begeleidende brief graag aangeven op welke manier is voldaan aan de zeven bovengenoemde criteria. Een commissie bepaalt eenmalig wie hiervoor in aanmerking komt.

Na certificering zal men, indien men deze licentie wil behouden deel moeten nemen aan het KNAS / NAS licentiesysteem.

Datum: 13 september 2013

KNAS Opleidingen

Maitre Ad van der Weg